

Zekilik ve dindarlık bir bakıma birbirlerine benzerler.

Hangi toplum olursa olsun zeki insanların oranının, biyolojik olarak verili bir sınırı vardır ve çok küçüktür. Binde birlerle hatta daha zekicelerine bakarsak on binde birlerle ölçülür.

Durum dindarlar için farklı değildir. Psikolojik bir özellik olarak zekanın nasıl biyolojik sınırları varsa, yine psikolojik bir özellik olan dindarlığın da biyolojik olarak verili sınırları vardır. Dindarların da hangi toplum olursa olsun, biyolojik olarak verili oranı çok küçüktür; binde birlerle hatta daha katı dindarlara bakarsak on binde birlerle ölçülür.

Dindarlık nasıl ölçülecek diye sorulursa, dinsel davranışın diğer çeşitleri de işin içine katılarak daha genel bir endeksleme yapılabilir ama burada basitlik olsun diye şöyle diyebilirim ki müslümanlık bakımından dindarlık, derece derece, bayram namazlarına gitmek, cuma namazlarına gitmek, vakit namazlarını kılmayla endekslenebilir.

Zeki insanların biyolojik olarak verili oranı, marjdaki değişimler yokumsanırsa toplumsal olarak değiştirilemez. Böyle bir girişim, ancak zeki insanlar konusunda toplumsal olarak yanılmayı doğurur. Toplumda -en azından kısmen- zeki olmayanlar hatta geri zekalı olanlar deha kabul edilmeye başlanır. Dolayısıyla beklenen toplumsal sonuçlar elde edilemez, hatta tam tersi sonuçlar çıkar.

Dindarlık da durum farklı mıdır dersin? Hayır, tersine toplum zaman geçtikçe daha yoğun biçimde Allahsızların dindar kabul edildiği bir toplum olur. Dolayısıyla beklenen toplumsal sonuçlar elde edilemez, hatta tam tersi sonuçlar çıkar.

Toplumunu ister zeka, isterse dindarlık bakımından olsun -örneğin askeri stratejist bir akılla-zorlamak sonuç getirmez. Toplumunu kendi haline bırakmak gerekir.